

отъ разпадени глави революцията, която щѣше да слѣе южна България съ сѣверна, една отъ най-леснитѣ революции въ историята, защото отдавна тя бѣ извършена въ душитѣ, и, както съ изрази Петко Каравеловъ, доста бѣше единъ пияница да извика на улицата „долу Румелия!“, за да падне Румелия!

Погледнахъ съ благовѣйно чувство и стѣнитѣ на Областното събрание. Какви трепети усѣтихъ! Какви видѣния изникнаха прѣдъ мене, какви мощни или симпатични ликове се занизаха прѣдъ душевния ми взоръ! Защото историята на България бѣше пратила тамъ, може би, най-якитѣ по характера си, най-заслужилитѣ съ дѣлата си родолюбци. Ето стариятъ жизненъ, енергиченъ Кръстевичъ, говорящъ на областнитѣ прѣдставители, махайки съ треперящата си отъ старостъ десница; ето Чомаковъ, бѣловласиятъ старецъ, съ благородната си фигура и съ голѣмото си име; ето Якимъ Груевъ, мой нѣкогашенъ учителъ, неуморимъ и даровитъ труженникъ, спечелилъ всеобща почитъ чрѣзъ голѣмитѣ си заслуги по народната пробуда; ето нервниятъ Вълковичъ, европеецъ по обноски, горещъ българинъ по душа; Георги Груевъ, дълбокиятъ юристъ, неподкупниятъ Катонъ, честъ и гордостъ на нашето правосудие; ето Константинъ Величковъ, моятъ приятелъ, съ пламенния погледъ и съ пламеннитѣ рѣчи, плѣняващи слуховѣтъ и душитѣ, който ми наумѣваше Камилъ Демуленъ, ораторъ на французката революция; ето краснорѣчивиятъ Димитъръ Наумовъ; ето докторъ Янкуловъ, милиятъ и обичливъ на всички, натура възторжена и блага. Азъ се спирамъ само на нѣкои отъ покойнитѣ дѣятели... И колко още образи, изчезнали вече отъ живота, или живи още, изправѣха прѣдъ мене тия мъртви сега стѣни, задъ които се ковѣха сждбинитѣ на областта!

Минахъ и край печатницитѣ на Христо Дановъ и Драганъ Манчевъ, сгради шумящи нѣкога отъ кипящъ животъ. Покрай вѣстницитѣ „Марица“ и „Народний Гласъ“, отъ тамъ се пущаха за цѣла България въ видъ на благодатенъ дъждъ книги и учебници, внасящи лжчитѣ на просвѣтата и националното съзнание въ обществото и училището. О, умрѣха и тѣ, благороднитѣ и неуморнитѣ дѣйци! А какъ живо гледамъ аристократическото и сериозно лице на Данова, въплотена честность, олицетворение на безкористно родолюбие и идеализмъ,